

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu JUDr. Aleše Šťastného a soudkyň JUDr. Jany Jirmářové a Mgr. Aleny Jedličkové ve věci

žalobce: **Libor Č.**, narozený xxx
bytem xxx
zastoupený Mgr. Janem Šmídem, advokátem
sídlem Praha 2, Jugoslávská 620/29

proti
žalované: **Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky**, IČ 41197518
sídlem Praha 3, Orlická 2020/4

o zaplacení částky 744 104,52 Kč s příslušenstvím,

k odvolání žalovaného proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 3 ze dne 23. 10. 2018, č. j. 12 C 62/2018–63, opravenému usnesení u téhož soudu ze dne 12. 11. 2018, č. j. 12 C 62/2018-64,

takto:

- I. Usnesení soudu I. stupně **se** v napadeném výroku II. o náhradě nákladů řízení **potvrzuje.**
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 1 270,50 Kč do 3 dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám Mgr. Jana Šmída, advokáta.

Odůvodnění:

1. Napadeným usnesením (ve znění opravného usnesení) soud I. stupně zastavil řízení (výrok I.), žalovanému uložil povinnost zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 63 585,20 Kč (výrok II.) a žalobci uložil povinnosti zaplatit soudní poplatek z žaloby ve výši 7 441,20 Kč.
2. Rozhodnutí o zastavení řízení odůvodnil tím, že žalobce se domáhal žalobou ze dne 2. 2. 2018 po žalovaném zaplacení žalované částky jako úhrady zdravotní péče formou protonové radioterapie. Žalobce vzal žalobu posléze zpět s tím, že po podání žaloby bylo ze strany žalovaného poskytnuto požadované plnění. Soud I. stupně proto řízení zastavil podle § 96 o. s. ř.
3. Povinnost k náhradě nákladů řízení uložil žalovanému podle § 146 odst. 2 věta druhá, neboť žaloba byla vzata zpět pro chování žalovaného.
4. Náklady řízení žalobce sestávají z poplatku z žaloby ve výši 7 441,20 Kč, z odměny právního zástupce žalobce za 4 úkony právní služby (převzetí zastoupení, předžalobní upomínka, žaloba, zpětvzetí žaloby) po 11 300 Kč (§ 7 vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších

Shodu s prvopisem potvrzuje: Martina Hájková

předpisů, dále jen „vyhláška“), čtyř paušálních náhrad hotových výdajů po 300 Kč (§ 13 odst. 3 vyhlášky) a náhrady 21% DPH ve výši 9 744 Kč, to je celkem 63 585,20 Kč.

5. Soud I. stupně uložil žalobci zaplatit soudní poplatek za řízení podle položky 1 bod 1 písm. b) Sazebníku poplatků snížený o 20% v souladu s § 10 odst. 3 zák. č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve výši 7 441,20 Kč.
6. Proti tomuto usnesení podal žalovaný včas odvolání proti výroku II. o náhradě nákladů řízení. Ohradil se proti konstatování, že žaloba, která byla podána důvodně, byla vzata zpět pro chování žalovaného. V době rozhodování ředitele žalovaného o úhradě léčby protonovou radioterapií v roce 2015 ještě nebyla tato péče definována právními předpisy jako léčba hrazená z veřejného zdravotního pojištění a její úhrada byla možná pouze za splnění podmínek § 16 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“). Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu není vztah mezi pojištěncem a veřejnou zdravotní pojišťovnou vztahem soukromoprávním, ale je nutno jej klasifikovat jako vztah veřejnoprávní, kdy při rozhodování o žádosti o úhradu zdravotních služeb vystupuje zdravotní pojišťovna coby osoba vykonávající působnost v oblasti veřejné správy, a proto je povinna řídit se správním řádem (žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 4 Ads 134/2012 – 50). Spory vzniklé z veřejnoprávních vztahů rozhodují správní orgány s až následnou možností soudního přezkumu v soudním řízení správním. Tento postup také žalobce původně zvolil, když 26. 8. 2015 podal žalobu k Městskému soudu v Praze proti rozhodnutí správního orgánu – ředitele žalovaného z 8. 6. 2015, č. j. 161/15, kterým ředitel žalovaného zamítl odvolání žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 3. 2015, č. j. 161/15 o úhradu nákladů na zdravotní služby – protonovou radioterapii. Městský soud v Praze pak rozsudkem ze dne 22. 9. 2017, č. j. 5 Ad 18/2015 – 80 – 85, který nabyl právní moci dne 19. 10. 2017, rozhodl, že rozhodnutí ředitele žalovaného se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení. Žalovaný na základě tohoto rozsudku pokračoval v řízení. Žalobce však nečekal na výsledek řízení a podal žalobu u soudu I. stupně. Soud I. stupně měl podle § 104 o. s. ř. řízení zastavit, neboť v době podání žaloby nespadala věc do pravomoci civilního soudu (a probíhalo o ní řízení před správním orgánem). Řízení před správním orgánem skončilo rozhodnutím ze dne 26. 2. 2018, č. j. VZP-18- 00799034-D1B1 tak, že žalobci byl přiznán nárok na úhradu protonové terapie z prostředků veřejného zdravotního pojištění (rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 7. 3. 2018). V době podání žaloby nárok žalobce neexistoval a žalobce se úhrady žalované částky domáhal naprosto bezdůvodně. Protonová terapie v době jejího čerpání žalobcem nebyla léčbou definovanou platnými právními předpisy a nebyla zařazena jako léčba hrazená. Jakmile bylo o nároku žalobce kladně rozhodnuto, žalovaný zaplatil protonovou radioterapii, kterou žalobce čerpal, a to přímo poskytovateli zdravotní péče – Proton Therapy Centre Czech, s.r.o. (dále i jen „Protonové centrum“). Žalobce měl požadovat náhradu zaplacených nákladů za jemu poskytnutou protonovou radioterapii po Protonovém centru, kterému částku za léčbu žalovaný uhradil.
7. Žalobce ve vyjádření k odvolání uvedl, že důvodem procesního postupu žalobce byla procesní opatrnost, kdy se žalobce snažil zachovat si nárok na proplacení léčby, kterou absolvoval v Protonovém centru, když mu nic jiného nezbyvalo, neboť první úhradu provedl již dne 6. 2. 2015 a dnem 6. 2. 2018 mohlo dojít k částečnému promlčení nároku žalobce. Žalovaný byl

liknavý ve správním řízení, ve kterém rozhodoval o žádosti žalobce o proplacení jeho léčby ze systému veřejného zdravotního pojištění a žalovaný ani po čtyřech měsících od rozhodnutí Městského soudu v Praze k vydání nového rozhodnutí nepřistoupil. Podstatnou okolností v dané věci je, že žalobce uplatnil u soudu svůj nárok žalobou a až po jejím podání žalovaný vyhověl požadavku žalobce na proplacení léčby ze systému veřejného zdravotního pojištění, třebaže žalovaný zaslal plnění určené žalobci společnosti Proton Therapy Center Czech, s.r.o. Žalobce uhradil svou léčbu v Protonovém centru a z jeho strany se jednalo o plnění za žalovaného ve prospěch Protonového centra, které léčbu žalobci poskytlo. Žalovaný je subjekt, který mohl důvodně vznést námitku promlčení nároku žalobce a tím v podstatě způsobit nedobytnost jeho pohledávky. Žalovaný je tak pasivně legitimován v tomto řízení. Navrhl, aby usnesení soudu I. stupně bylo v napadeném výroku II. jako správné potvrzeno.

8. Odvolací soud, aniž bylo třeba nařizovat odvolací jednání (§ 214 odst. 2 písm. e) o. s. ř.), přezkoumal z podnětu podaného odvolání a v jeho mezích napadené usnesení soudu I. stupně ve výroku II. o náhradě nákladů řízení včetně řízení, které jeho vydání přecházelo.
9. I při rozhodování o náhradě nákladů řízení je třeba věc posuzovat z širšího hlediska ke všem okolnostem.
10. V projednávané věci si žalobce sám hradil potřebnou léčbu – protonovou radioterapii, která nebyla hrazena žalovaným z veřejného zdravotního pojištění a požádal žalovaného o úhradu této péče. Žalovaný o úhradě této léčebné péče nerozhodl během tří let a žalobce z obavy o promlčení jeho pohledávky na proplacení této péče podal žalobu i u civilního soudu. Žalobu pak vzal zpět poté, co žalovaný (konečně) rozhodl o proplacení této léčebné péče a co mu byli jím zaplacené náklady léčebné péče vráceny prostřednictvím Protonového centra.
11. Z uvedeného lze usoudit, že z procesního hlediska byla žaloba podána důvodně a byla vzata zpět pro chování žalovaného, který (nakonec) po třech letech poskytnutou léčebnou péči uhradil z veřejného zdravotního pojištění. Soud I. stupně proto správně uložil žalovanému povinnost k náhradě nákladů řízení žalobci podle § 146 odst. 2 věta druhá o. s. ř. a stanovil správnou výši těchto nákladů. Na tomto závěru nic nemění okolnost, že žalobce podal žalobu v civilním řízení (jen) z opatrnosti, když několik let probíhalo bezvýsledně již správní řízení o úhradu nákladů poskytnuté léčebné péče nehrazené z veřejného zdravotního pojištění.
12. Odvolací soud poznamenává, že žalovaný nemůže otálet s rozhodováním o proplácení potřebné zdravotní péče svých pojištěnců a odpírat jim nebo ztěžovat jim přístup k potřebné zdravotní péči a ohrožovat tím zdraví (a život) pojištěnců, zejména když každý má právo na ochranu zdraví a na bezplatnou zdravotní péči a na zdravotní pomůcky za podmínek, které stanoví zákon (článek 31 Listiny základních práv a svobod, uveřejněné pod číslem 2/1993 Sb.). Jestliže potřebná zdravotní péče indikovaná lékařem není proplácena z veřejného zdravotního pojištění, ačkoli je jinak dostupná a odpovídá novým poznatkům lékařské vědy, pak je na místě, aby zdravotní pojišťovna hospodařící s prostředky veřejného zdravotního pojištění bez zbytečných odkladů umožnila poskytnout svým pojištěncům takovouto potřebnou léčebnou péči a nepočínala si ve vztahu k nim liknavě (byť ve vrchnostenském postavení).

13. Odvolací soud proto z těchto důvodů potvrdil usnesení soudu I. stupně v napadeném výroku II. o náhradě nákladů řízení jako věcně správné podle § 219 o.s.ř.
14. O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 224 odst. 1 za použití § 142 odst. 1 o.s.ř. s tím, že žalobci, který měl v odvolacím řízení úspěch, přísluší i právo na náhradu nákladů odvolacího řízení. Náklady odvolacího řízení sestávají z odměny jeho právního zástupce za jeden úkon právní služby (vyjádření k odvolání proti rozhodnutí o náhradě nákladů řízení) ve výši jedné poloviny (§ 11 odst. 2 písm. c) vyhlášky), to je 750 Kč (§ 7 bod 4., § 9 odst. 1 vyhlášky), jedné paušální náhrady hotových výdajů po 300 Kč (§ 13 odst. 3 vyhlášky) a náhrady 21% DPH ve výši 220,50 Kč (počítáno z částky 1 050 Kč; § 137 odst. 1, 3 o.s.ř.), to je celkem 1 270,50 Kč.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

Praha 25. března 2019

JUDr. Aleš Št'astný v.r.
předseda senátu